

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

• 25 Eylül 2022 • No: 174

**EMEĞİN
ÖRGÜTLÜ
CEPHESİ İÇİN**

**ŞİMDİ
BİRLİK ve
MÜCADELE
ZAMANI!**

Öylece oturmak ve günü geldiğinde sandığa giderek bir partiye oy vermek, sonra da tüm toplumsal sorunların çözüleceğini düşünmek boş bir beklentidir! Toplumun nefesini kesen sorunlara çözüm bulmak için tüm işçiler, gençler, emekçi kadınlar, emekliler yani işçi sınıfının tüm kesimleri olarak harekete geçmek zorundayız!

Gerek Türkiye’de gerekse dünyada hayat pahalılığı sıçramalı bir şekilde artıyor ve yoksulluk dalgası daha da şiddetleniyor. **Tarihi rekorlar kıran enflasyon karşısında ücretlerin erimesi, işçi sınıfının gelir düzeyinin gerilemesine ve yaşam koşullarının günden güne daha fazla kötüleşmesine yol açıyor.** Üstelik ücretler eriyip işçilik maliyetleri ucuzladığı için, işçi sınıfı daha fazla sömürülüyor. Nitekim işçi ve emekçiler yoksullaşırken, aynı anda sermaye sınıfını oluşturan zenginlerin serveti katlanarak büyüyor. Yalnızca son iki yılda süper zenginlerin 3,78 trilyon dolar katarak servetlerini **12,7 trilyon dolara** çıkartması akıl almaz olabilir ama bu gerçek! Mesela İsviçre bankası Credit Suisse’in yayınladığı servet raporuna göre, **Türkiye’de üst gelir grubunda yer alan nüfusun yüzde 1’lik kesimi, toplam servetin yüzde 41’ine el koyuyor.** Bir tarafın yoksullaşması öteki tarafın sınır tanımaz şekilde zenginleşmesi anlamına geliyor. Dolayısıyla emekçilerin büyüyen yoksulluğunu, zenginliğin el değiştirmesi ve servetin artan ölçüde patronlar sınıfında birikmesi olarak görmek gerekiyor.

Böylesine keskin bir eşitsizliğin hâkim olduğu dünyamızda toplumsal sorunlar yumağı giderek büyüyor. Bugün en önemli sorunların başında savaş, iç çatışmalar ve milyonlarca insanın ülkesini terk etmesinin yarattığı katlanılmaz sorunlar geliyor.

Suriye'den Ukrayna'ya emperyalist savaşın yarattığı felaket işsizliğin, açlık ve yoksulluğun daha da tırmanmasına neden oluyor. Ukrayna-Rusya savaşının ekonomik krizle birleşerek gıda ve enerji fiyatlarını nasıl yukarıya çektiğini hepimiz biliyoruz. Kapitalist sömürü düzeni yüzünden küresel iklim değişikliği ve çevre felaketinin de bir parçasını oluşturduğu ekolojik kriz, insanlığı tehdit ediyor. **Verimli çağlarında genç kuşakları atıl pozisyonda tutarak adeta çürüten ve depresyon sarmalına sürükleyen bir sistem insanlığa ne verebilir?** Böyle bir sistem tükenmiş demektir! Yolsuzluk, rüşvet, ikiyüzlülük, yalan ve çürüme, düzeni tüm hücrelerine kadar sarmış durumda! Tüm dünyada siyasi iktidarlar, **bu çürümüş düzeni ayakta tutmak için demokratik hak ve özgürlükleri yok ediyor, devlet gücünü kullanarak toplum üzerindeki baskıyı arttırıyorlar.** Özetle çıkmaza girmiş bu düzen ayakta kalmak için insanlığa tarifsiz acılar yaşıyor.

Dünyamızdaki genel manzaranın özeti böyle! Ancak tüm bu sorunları işçi ve emekçilerin moralini bozmak ve umutsuzluk yaymak için anlatmıyoruz. Tersine! İnsan, bir bilinmezlikten sıyrılıp karşı karşıya kaldığı sorunların kaynağını bilirse ona göre adım atar. Örgütlenen insanlar, ne kadar büyük olursa olsun sorunlara teslim olmazlar! Elbette bu sorunları emekçiler değil kapitalist düzen yarattı ama bu sorunlarla boğuşan, hayatı cehenneme dönen bizleriz! **Tarihte hiçbir zaman efendiler, kölelerin içinde yaşadığı acımasız koşulları değiştirmek için harekete geçmedi. Zira o acımasız koşulları yaratan bizzat onlardı ve o acımasız koşullar sayesinde lüks ve şatafat içinde yaşıyorlardı.** Demek ki günümüzün ücretli kölesi konumunda olan işçilerin boğuştuğu sorunları sermaye düzenine hizmet eden siyasi iktidarlar ya da partiler gelip çözmeyecek! Çünkü hangi ülkede olursa olsun, o siyasi iktidarlar zaten sorunun bir parçası konumundadır!

Bunu bir örnekle açalım: İngiltere'de ardı ardına grevler örgütleyen işçi sendikaları; ücretlerin gerçek enflasyon oranında yükseltilmesini, vergilerin asıl olarak patronlardan kesilmesini, arttırılan kamu harcamalarıyla emekçilerin elektrik, su, ulaşım yükünün hafifletilmesini talep ediyorlar. İktidardaki Muhafazakâr Parti hükümeti ise yasalar çıkartarak grevleri kırmaya ve işçilerin mücadelesini ezmeye çalışıyor. İşçilerin yoksullaştığı ve servetin bir avuç zenginde toplandığı eleştirilerine, kadın başbakan; "Kâr etmek, pis ve şeytani bir şey değil" diyerek yanıt veriyor, sermaye sınıfına kol kanat geriyor. **Böyle bir iktidar emekçilerin derdini umursar mı?** Şimdi Türkiye'den bir örnek verelim: "OHAL'i grevleri yasaklamak için kullanıyoruz, sermayenin prangalarını kırıyoruz" diyen Erdoğan değil mi? İngiltere'de ya da Türkiye'de olsun, işçi ve emekçiler, insanlığa acı çektiren bir düzene hizmet eden politikacılardan medet umarak düzlüğe çıkamazlar.

İşçi sınıfı örgütlü bir güç olarak siyaset yapmak ve

kendi örgütleri aracılığıyla toplumsal gelişmelere müdahale etmek zorundadır. Aksi halde hiç kimse dağılık haldeki işçileri dikkate almaz ve bugünkü sorunlar daha da ağırlaşarak sürer. Tarihe baktığımızda, örgütlenip toplumsal güç haline gelen işçilerin nasıl büyük bir değişime yol açtığını görebiliriz. Bundan 150-200 yıl önce işçiler 16 saati aşan dayanılmaz koşullarda çalışıyordu. Yük hayvanı muamelesi yapılan, çalışmaktan tükenen ve yeterince beslenemeyen işçiler, hastalanıp erken yaşlarda ölüyorlardı. **Manzara kelimenin gerçek anlamıyla korkunçtu.** Fakat işçiler zamanla yaşadıkları şaşkınlıktan sıyrılarak dayanışma ağları, dernekler, sendikalar kurdular ve patronların karşısında birlikte hareket etmeye başladılar. Bir süre sonra devrimci ve sosyalist partiler kurdular. Tüm bu örgütler bir araya gelerek işçi sınıfının uluslararası (Enternasyonal) birlik ve dayanışma örgütüne dönüştü. Bu örgütler olmadan işçi sınıfı siyaset sahnesine çıkıp hakları için mücadele edemezdi. Nitekim büyük mücadelelerin ardından iş saatleri kısaltıldı, ücretler yükseltildi, demokratik haklar genişletildi ve işçilere de oy kullanma hakkı tanındı.

Her sektörden işçiler, emekçi kadınlar, emekçi gençlik, işsizler, kent yoksulları yani işçi sınıfının saflarındaki tüm kesimler sermaye sınıfı ve düzen partileri karşısında emek cephesini oluştururlar. Sendikalar, işçi sınıfının uluslararası mücadelesini savunan ÜİD-DER, çeşitli sosyalist parti ve kurumlar emek cephesindeki örgütlü güçlerdir. İşçi Dayanışması'nın 166. sayısında belirttiğimiz üzere; "İşçi sınıfı ancak örgütlü olduğunda ve emeğin örgütlü cephesi büyüdüğünde siyasi bir güce ulaşabilir ve işte o zaman

toplumsal gidişata müdahale edebilir." Tam da bu yüzden **ÜİD-DER; derinleşen yoksulluğa, can yakan işsizliğe, geleceksiz bırakılan genç kuşakların depresyona itilmesine, kadına şiddete, tek adam rejiminin toplumu baskı altına alıp sindirmesine karşı Emek ve Özgürlük İttifakının kuruluşunu önemsiyor ve destekliyor.**

Başta genç kuşaklar olmak üzere toplumda büyük bir çıkışsızlık duygusu hâkimdir. Ancak efsanelerdeki gibi bir kurtarıcı gelip bir kılıç darbesiyle tüm sorunları çözüp toplumu kurtuluşa götürmeyecek! **Öylece oturmak ve günü geldiğinde sandığa giderek bir partiye oy vermek, sonra da tüm toplumsal sorunların çözüleceğini düşünmek boş bir beklentidir!** Toplumun nefesini kesen sorunlara çözüm bulmak için tüm işçiler, gençler, emekçi kadınlar, emekliler yani işçi sınıfının tüm kesimleri olarak harekete geçmek zorundayız! Bu bakımdan, ÜİD-DER'in başlattığı **"Yoksulluk Çığ Gibi Büyüyor! Artık Yeter! Şimdi Birlik ve Mücadele Zamanı"** kampanyası çok önemlidir! Tüm kardeşlerimizi bu kampanyayı sahiplenmeye, kampanya taleplerini toplumun geniş kesimlerine ulaştırmaya, bu talepleri hayata geçirmek üzere birlik, dayanışma ve mücadelemizi güçlendirmeye çağırıyoruz! ■

İşçi sınıfı örgütlü bir güç olarak siyaset yapmak ve kendi örgütleri aracılığıyla toplumsal gelişmelere müdahale etmek zorundadır.

Tüm Okullarda Ücretsiz ve Sağlıklı Yemek Verilsin!

Okullar açıldı. Okul alışverişlerini tamamlamaya, en ucuz kıyafeti, defteri, çantayı bulmaya, servis ayarlamaya çalışmak zorlu günler geçirmemize neden oldu. Bugünlerdeyse çocuklarımızı her gün okula getirip götürüyor, ödevlerine yardımcı oluyor, okuldan istenen malzemeleri bulmaya, yeni başlayan çocuklarımızı adapte etmeye çalışıyoruz. Ama belki de hepsinden önemlisi **pek çoğumuz her gün çocuğumuzun beslenme çantasına ne koyacağımızı düşünüyoruz kara kara**. Her çocuğun okulda geçireceği uzun saatler boyunca aç kalmaması, büyüme ve oyun çağında olduğu için sağlıklı gıdalarla yeterli ve dengeli beslenmesi gerekiyor. Ama beslenme çantalarına doyurucu, besleyici, sağlıklı gıdalar koymak her geçen gün biraz daha zorlaşıyor. Türkiye’de enflasyon almış başını giderken gıda ürünleri en çok pahalanan ürünlerin başında geliyor ve bu durum çocuklarımızı derinden etkiliyor. Çocuklarımızın pek çoğu günü yarı aç yarı tok tamamlıyor.

Bugün uzmanlar artan yoksullaşma nedeniyle ailelerin daha ucuz, daha kalitesiz gıdalara mahkûm kaldığını, çocuklarını yeterince besleyemediklerini söylüyorlar. **Bunun bir sonucu olarak ortalama boyda kısalma, gelişim bozuklukları, dikkat dağınıklığı, bağışıklık sistemi hastalıkları ve streste artış olduğuna dikkat çekiyorlar**. Dahası beslenme çantalarına koyulan gıdaların azalması ve kalitesinin düşmesi nedeniyle çocukların çok uzun saatler aç kaldıklarını, derslerini, çevrelerini algılamada sorun yaşadıklarını ifade ediyorlar. Çocukların okulda buldukları süre boyunca yeterli ve kaliteli bir öğün yiyebilmesinin önemini vurguluyorlar. Peki, aileler böylesine yoksulluğa itilmişken bu nasıl mümkün olacak? Gelin bu soruya yanıt vermeden evvel bazı önemli hatırlatmalar yapalım.

Ülkeyi yönetenler, her fırsatta geleceğimiz olan gençlere, çocuklara ne kadar çok önem verdiklerini, eğitime çok büyük kaynaklar aktardıklarını anlatıyorlar. Tüm çocuklara “fırsat eşitliği” sağladıklarını, eğitimin ücretsiz olduğunu iddia ediyorlar. Bedava kitap, tablet dağıttıklarını tekrar edip duruyorlar. **Oysa gerçekte devlet, okulların ihtiyaçları için kaynak ayırmayarak tüm yükü ailelerin sırtına yıkıyor**.

Okullar açılırken velilerden kayıt parası, temizlik parası isteniyor. Kadrosuz çalıştırılan temizlik görevlilerinin

maaşlarını, okulun kırtasiye giderlerini karşılamaları bekleniyor. Fakat iş bununla sınırlı kalmıyor, sadece para değil birkaç top A4 kâğıt, sıvı sabun, tuvalet kâğıdı gibi malzemeler de isteniyor. **Milli Eğitim Bakanlığı, her sene göstermelik olarak “velilerden para toplamak yasak” açıklamaları yapıyor ama okulların hiçbir ihtiyacını da karşılamıyor**. Okul yönetimiyle veliyi, hatta öğretmenle veliyi karşı karşıya getiriyor. Bu iktidar döneminde durum öyle bir hal aldı ki sadece veliler değil öğretmenler de eğitimin giderlerini üstleniyor, kâğıt, fotokopi giderlerini karşılamak, çay-kahve ihtiyaçları için aralarında para toplamak zorunda kalıyorlar. Peki, tüm bunlar devletin yeterince kaynağı, eğitime ayıracak bütçesi olmadığı için mi yaşanıyor?

Bugün devlet okullarına, kamusal eğitime ayrılması gereken tüm kaynaklar sermaye sınıfına aktarılıyor. Tıpkı sağlık alanında tüm kaynaklar özel hastanelere akıtıldığı gibi eğitim alanında da özel okullara akıtılıyor. Özel okul patronları ihya ediliyor. **Devlet okullarındaki eğitimin kalitesi düşürülerek aileler çocuklarını özel okullara göndermek zorunda bırakılıyor**. Yani eğitimi ticarileştirerek, özelleştirerek tüm yükü işçi ve emekçi ailelerin sırtına yıkıyorlar. **Demek ki kaynaklar doğru kullanılsa ve çocuklarımızın eğitimi için ayrılacak kaynaklar okullarda ücretsiz, sağlıklı ve besleyici yemek vermek pekâlâ mümkün olur**. Çocuklarımızın tümü aralarında hiçbir ayırım olmadan birlikte doymuş olur. Beslenme çantası boş olan çocuk, açlığının üstüne bir de bunun ezikliğiyle tanışmamış olur.

Bu talebimiz ne hayaldir ne de imkânsız. **Unutmayalım ki geçmişte okullarda çocuklara süt, kuruyemiş, yumurta dağıtılır, aşı yapılırdı**. Okulların temizliği kadrolu hademeler tarafından yapılır, malzemeler ödediğimiz vergilerden ayrılan kaynaklarla alınır.

O halde gelin işçi, emekçi aileler, emekçi kadınlar olarak çocuklarımız için el ele verelim, harekete geçelim. UID-DER’in “Yoksulluk Çığ Gibi Büyüyor, Artık Yeter! Şimdi Birlik ve Mücadele Zamanı” başlıklı mücadele kampanyasını ve bu kampanyanın **“Tüm Okullarda Ücretsiz ve Sağlıklı Yemek Verilsin”** talebini destekleyelim. Çocuklarımızın sağlığını da geleceğini de birlikte koruyalım. ■

Ücretlerimize Gerçek Enflasyon Oranında Zam Yapılsın!

■ İstanbul/Sancaktepe'den bir grup işçi

Kira, doğalgaz, elektrik, mutfak, okul masrafları derken hiçbir şeye yetişemez olduk. Siyasi iktidar güya emekçiyi “enflasyona ezdirmedi” ve 2022 yılında asgari ücrete iki kere zam yaptı. Ama söyledikleri her şey gibi bu da koca bir yalan! İki kere zamlanmış haliyle bile asgari ücret 5500 lira ama dört kişilik bir ailenin sadece açlık sınırı 7 bin liraya dayandı. Yoksulluk sınırıysa 24 bin lira. Türkiye’de emekçilerin yüzde 60’ından fazlası ya asgari ücret ya da onun biraz üzerinde bir ücret alıyor. Üstelik bu oran her geçen gün daha da artıyor. Yani milyonlar olarak daha da yoksullaşıyoruz.

Peki, 2022’de gerçek enflasyon oranında zam yapılsaydı asgari ücret ne kadar olacaktı? 2021’in sonunda gerçek enflasyon yüzde 82 olmuştu. Buna göre zam yapılsaydı 2022’nin Ocak ayında asgari ücret net 4 bin 253 lira değil **5533 lira** olacaktı. **Temmuz ayına geldiğinde ise altı aylık gerçek enflasyon yüzde 71’di.** Bu durumda

ikinci zammın bu orana göre yapılması gerekiyordu. **Eğer öyle olsaydı asgari ücret bugün net 9 bin 461 lira olacaktı.** Yani bugünkü asgari ücretten 3 bin 961 lira daha fazla! Üstelik bu rakam, 2021’de de çok düşük olan asgari ücretin alım gücünün sadece korunması halinde almamız gereken ücrettir. Ama siyasi iktidar bunu bile emekçilere çok gördü ve milyonları yoksulluk çukurunun diplerine itti. Biz ise yaşayabilmek için fazla mesai ya da ek iş yapıyor, kredi kartlarına yükleniyor ve borçlanıyoruz. Buna rağmen peynirin en ucuzunu alıyor, kırmızı eti bıraktık tavuğun yüzünü bile göremiyoruz. Çocuklarımızın beslenme çantasına doğru düzgün yiyecek koyamıyoruz. Dışarıda bir çay içmeye bile korkuyoruz. Ama artık yeter! **Eriyen ücretlerimize gerçek enflasyon oranında zam yapılmasını, asgari ücretin dört kişilik bir ailenin ihtiyaçlarına göre belirlenmesini istiyoruz.** Gün taleplerimizi daha yüksek sesle haykırma ve mücadeleyi büyüme günüdür. ■

İşçilerin Sendikalaşmasının Önündeki Tüm Engeller Kaldırılsın! Baskı ve Yasaklara Son!

■ İstanbul/Tuzla’dan bir grup işçi

Hayat pahalılığı, işsizlik, baskı ve zorbalık... Sorunlar derinleşiyor, huzursuzluk artıyor. Bu durum kaçınılmaz olarak işçilerin hak arama mücadelesinin de yaygınlaşmasına neden oluyor. İşçiler ücretlerin yükseltilmesi ve iş koşullarının düzeltilmesi için sendikalaşmak istiyor. Ancak sendikaya üye olan işçiler türlü engellerle karşılaşılıyor. Çoğu işten atılıyor, baskı ve zorbalıkla karşı karşıya kalıyor.

Mesela sendika düşmanı patronlar, sendikaya üye olan işçiyi, İş Yasasının 25/2 maddesine dayanarak işten atıyor. Bu madde patrona, işçiye ihbar ve kıdem tazminatı ödemeksizin işten atma hakkı tanıyor. İşçi işsizlik ödeneğinden dahi yararlanamıyor. Pandemi döneminde SGK, 25/2 maddesi kapsamındaki **“ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan”** hallerin (hırsızlık, taciz, devamsızlık, vs.) tamamı için ayrı ayrı kodların (42’den 50’ye kadar) belirlendiği bir düzenleme yaptı. Her bir durum için ayrı bir kod vermekle belirsizliklerin, mağduriyetlerin önüne geçileceği iddia edilse de sonuç değiş-

medi. Hakkını arayan işçiler haksız ve hukuksuz bir şekilde işten atılmaya devam ediyor. Sermaye sınıfının çıkarları temelinde kurulan adalet ve hukuk sistemi de işçileri usandırmak, hak aramaktan vazgeçirmek üzerine kurulu. Buna sessiz kalamayız.

Emek hırsız patronlar sınıfı bu düzenin kolluk güçlerine, yasalarına yaslanmış, işçi sınıfının haklarını gasp ediyorlar. ETF Tekstil patronu, onlarca işçinin tazminat hakkına çöküyor, kolluk güçleri eşliğinde fabrikadan mal kaçırıyor. Fabrika önünde haklarını isteyen işçiler ise defalarca kolluk güçleri tarafından darp edildi, çadırları söküldü, ters kelepçeyle gözaltına alındı. Direnişçi işçiler, **“hırsızlık yapan patron, baskı gören biz işçileriz. Yasalar, devlet hep patronlardan yana”** diyor.

Tüm hak gasplarına, baskı ve zorbalığa karşı kampanyamızın taleplerini yükseltme ve tüm işçi kardeşlerimize taşıma zamanıdır. Bizi kurtaracak olan yine biziz. Sermayenin çıkarları doğrultusunda karşımıza çıkartılan yasaları değiştirecek olan, önümüze dikilen engelleri aşacak olan biziz. Haydi, şimdi birlikte değiştirme zamanı! ■

Ev Kiraları Düşürülsün ve Dondurulsun!

■ Ankara'dan genç işçiler

İnsanın en temel haklarından biridir barınmak; başını sokacak sıcak, güvenli bir yuvaya sahip olmak... Ama emekçiler olarak yüksek kiralar ve konut sorunuyla boğuşmaya devam ediyoruz. **Ev kiraları her yerde iki, üç katına çıktı. Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlerde en izbe evler 4-5 bin liraya kiraya veriliyor.** Bazı semtlerde 10-15 bin lirayı bulan kiralar var. Talep edilen yüksek kiraları ödeyemeyenlere “o zaman çık” denerek sokağa atılmak isteniyor. İnsanların düzeni sarsılıyor, ev arayanların karşısına yine aynı fahiş fiyatlar çıkıyor. Pek çok emekçi çaresizce fahiş zamları kabul ediyor ya da daha ucuz ama daha kötü evlere taşınıyor. Kiralık oda veya ev arkadaşı arayışına yönelen, ev kirasını ödeyemediği için ailesinin yanına taşınan insanların sayısı da her geçen gün artıyor.

Günde 10-12 saate varan sürelerde çalışan, emek veren, üreten bir insanın en temel ihtiyacı olan barınma sorununu nasıl çözeceğini, hayatını nasıl devam ettireceğini düşünmek zorunda kalması akıl alır şey değil. Ev kiraları en büyük gider kalemimizi oluşturuyor. Kiralar arttığı için gıda, ısınma, giyim gibi ihtiyaçlarımızı da karşılayamaz hale geliyoruz. Her kaleminden kısımaya çalışıyoruz ama nereye kadar? Fahiş kiraları kabul etmek zorunda değiliz, artık yeter! **“Ne yapabilirim her yerde kiralar böyle” demek yerine “hayır kardeşim yüksek kiraları kabul etmek zorunda değiliz, artık yeter!” demeliyiz.** Bu duruma karşı çıkmak zorundayız. Ev kiraları düşürülsün ve sonra da dondurulsun! UID-DER'in kampanyasını sahiplenmeli, oturduğumuz apartmanda, mahallede “ev kiraları düşürülsün ve sonra da dondurulsun” talebini yükseltmeliyiz. ■

Parasız Sağlık, Eğitim, Ulaşım, Elektrik, Su ve Doğalgaz!

■ İstanbul'dan bir grup eğitim ve sağlık emekçisi

Tüm zenginlikleri biz üretiyoruz. Fakat nasıl bir alavere dalavere dönüyorsa, ürettiğimiz nimetlerden en az payı biz alıyoruz. Uçuş halindeki enflasyon yoksulluğumuzu katlıyor. Üretirken ayrı sömürülüyoruz, tüketirken ayrı soyuluyoruz. Buna itiraz ettiğimiz zaman da adımız şairin dediği gibi eşkiyaya çıkıyor.

Sağlık merkezleri ticarethane olarak kullanılıyor. Eğitim harcamaları bir yılda yüzde 156 arttı. Elektrik yıl içinde yüzde 150, doğalgaz yüzde 560 zamlanmış oldu. Yoksulluk çığı büyürken tüm zaruri ihtiyaçlarımız için bizden dünyanın parasını alıyorlar. Vergi gelirleri Ağustos'ta, geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 107,3 artmış, yani emekçilerden toplanan vergiler resmi enflasyonun çok üzer-

inde olmuş! Bu paraları kim ödüyor? Bizler! Peki, bu paralar kime akıyor? “Teşvik, hibe, destek” adı altında patronlara. Artık yeter, bıçak kemiğe dayandı.

Eğitim, sağlık, ulaşım, elektrik, doğalgaz ve su gibi ihtiyaçlar insani ihtiyaçlardır. Bunların tamamı işçi ve emekçiler için ücretsiz olmalıdır. **Çünkü üreten biziz. Kimse bize “olur mu öyle şey, kaynak yok” demesin. Toplanan vergiler sermaye sahiplerini ihya etmek yerine emekçi kitlelerin ihtiyaçlarını gidermek için kullanılsa, kâr rekorları kıran kapitalistlerden daha çok vergi kesilse kaynak yaratılmış olur.** UID-DER'in mücadele kampanyasına eğitim ve sağlık emekçileri olarak biz de ses veriyoruz. Tüm işçi ve emekçiler için ücretsiz eğitim, sağlık, ulaşım, elektrik, su ve doğalgaz! ■

Zamlar Geri Alınsın, İşçilerin Borçları Silinsin!

■ **İstanbul/Avcılar'dan bir grup genç işçi**
İşçiler, emekçiler ve gençler Türkiye tarihinde görülmemiş bir yoksullaşma dalgasıyla boğuşuyor. Son bir yılda emekçiler için gıda enflasyonu resmi rakamlara göre yüzde 140'ı buldu. Gerçek enflasyon yüzde 180'i aştı. Özellikle büyük kentlerde kiralar astronomik düzeyde arttı, faturalar şimdiden el yakar oldu. Herkes bu kışın nasıl geçeceğini düşünüyor. **Kredi kartı sayısı ülke nüfusunu aşarak 90 milyona çıktı! 4 milyondan fazla insan yüksek faizli kredi borçları altında eziliyor. Araştırmalara göre kredi kartı kullananların yüzde 33'ü hesap özeti tamamlamıyor, yaklaşık 36 milyon kredi kartının limiti daha dönem bitmeden doluyor. Özetle emekçiler borcunu borçla ötelemeye çalışırken borç dağları birikiyor.**

Borç yığının kamçısıdır derler, nedense o kamçı sırtımızdan eksik olmuyor. Bu öyle bir kamçı ki işyerinde onca mesai, onca eziyet karşısında kimi ar-

kadaşlarımızın canı çıkıyor ama sesi çıkmıyor. Buradan da anlıyoruz ki borç yığının değil patronların kamçısıdır. **Tüm bu sorunların karşısında emekçiler olarak nerede duracağız? Asıl önemli olan budur.** Yoksulluk girdabında oradan oraya savrulacak mıyız? Enflasyonist politikalar izleyen egemenlerin bizi daha fazla yoksullaştırmasına, borçlarımızın katlanarak artmasına seyirci mi kalacağız?

Ne yapmamız gerektiğini bilmemiz gerekiyor. Evlerimizde oturup **sızlanmakla, bu sorunların kendiliğinden çözüleceğini düşünmekle elde edeceğimiz tek şey daha fazla icra dosyası, daha kabarık kredi ekstresi ve daha büyük bir borç dağdır.** Artık harekete geçmenin vaktidir. Sendikalarımızda, işçi örgütlerimizde, birlik ve dayanışma içinde sesimizi yükseltmeliyiz. Taleplerimiz çok açık! Tüm ürünlere yapılan zamlar geri alınsın! İşçilerin elektrik, su, doğalgaz borçları silinsin! İşçilerin kredi borçları dondurulsun! ■

Barınma Sorunu Son Bulsun!

■ **Mersin'den bir grup öğrenci**

Göçen yıl üniversiteyi kazanıp Mersin'e gelen çok sayıda genç, yurt ya da ev bulamadığı için üniversiteyi bırakmak zorunda kalmıştı. Üstelik bu sadece Mersin'in değil tüm ülkenin tablosuydu! Bu sene çok daha fazla gencin bırakacağı tahmin ediliyor. Gençlik ve Spor Bakanı, yurt sayısını ne kadar arttırdıklarından bahsediyor, "umudu büyütmek için buradayız" diyor. **O halde neden umudumuz değil barınma sorunumuz büyüyor?**

Milli Eğitim Bakanlığına göre 2002'de 1 milyon 800 bin olan öğrenci sayısı bugün 8 milyonun üzerinde! Aynı dönemde Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne bağlı yurt sayısı 191'den 773'e yükseldi. Özel yurtların sayısı iki kat artışla 2210'dan 4406'a yükseldi. **Yani özel yurtların sayısı devlet yurtlarının sayısının yaklaşık altı katı kadar! Bu da demek oluyor ki biz öğrencilerin umudunu solduranlar aynı zamanda bizleri özel yurtlara ve tükat yurtlarına mahkûm ediyorlar!**

Her şehirde üniversite açmakla övünen siyasi

iktidar, sıra şehirlerdeki yurt sayısının yetersizliğine gelince sanki ortada bir sorun yokmuş gibi davranıyor. "Dünyanın en iyi yurtları Türkiye'de!" diyen Erdoğan'a göre öğrencilerin barınma sorunu yok! Ama çözüm olarak çalışma masalarının kaldırılması, yatak sayılarının artırılması, odaların resmen koğuş gibi olması öneriliyor! **Yurt bulamayp kiralık eve çıkmak isteyen öğrenciler içinse durum daha vahim. Fahiş kira artışları bizlerin ve ailelerimizin belini büküyor.** Çözüm için 1+1 evlere dört-beş kişi çıkmak zorunda kalıyoruz. Kira ve temel ihtiyaçları karşılamakta zorlanıyor, çalışmak zorunda kalıyoruz.

Biliyoruz ki bu sorun emekçi gençliğin sorunudur. Önümüzdeki dönemde sorun gençlerin canını daha fazla yakacak. Bu nedenle dert yanmak yetmez. Emekçi gençlik ÜİD-DER'in başlattığı "Şimdi Birlik ve Mücadele Zamanı" kampanyasındaki taleplere sahip çıkmalı, güç vermeli ve bu kampanyanın büyümesi için çalışmalıdır! Barınma Sorunu Son Bulsun! Tüm Üniversite Öğrencilerine Ücretsiz ve Nitelikli Yurt! ■

İşçilerin Ek Zam Talebiyle Başlattığı Mücadele Büyüyor!

Yoksulluk çığ gibi büyürken Türkiye'nin farklı kentlerinden, farklı işkollarından işçilerin tepkileri ve talepleri de giderek ortaklaşıyor. Artan hayat pahalılığı karşısında ücretlerin erimesini protesto eden işçiler ek zam talep ediyor, "çalışma koşulları iyileştirilsin" ve "vergi soygunu son bulsun" diye haykırıyor.

DİSK, 20 Eylülde İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı önünde "Gelirde Adalet, Vergide Adalet" talebiyle bir eylem gerçekleştirdi. İşçi sınıfının yoksullaşmasına değinilen eylemde, tüm ürünlerin fiyatlarının arttığı ancak artması gereken işçi ücretlerinin vergi dilimleri nedeniyle yıl içerisinde düştüğü vurgulandı. "Gelir eşitsizliği yetmezmiş gibi vergi adaletsizliği ile de ekmeğimiz çalınıyor" denilen açıklamada, işçilerden daha az, sermaye sahiplerinden daha çok vergi alınması gerektiği vurgulandı.

Türk-İş'e bağlı **Türk Harb-İş** Sendikası, işçi ücretlerinin yüksek enflasyon karşısında erimesine karşı 16 Eylülde Kartal Meydanında eylem gerçekleştirdi. Vergilerin yüzde 15'e sabitlenmesini ve ücretlere ek zam yapılmasını talep eden işçiler, "Kiralılar Ödenemez Oldu", "TÜİK Sen Hiç Markete Gittin mi?" "İşçiler Burada Türk-İş Nerede?" pankartları açtı.

Sağlık emekçileri çalışma koşullarına ve iktidarın ayrımcı ücret politikalarına karşı eylemlerini sürdürüyor. Üniversite hastanelerinde çalışan **asistan hekimler** "Eşit İşe Eşit Ücret" talebiyle birçok ilde eylem yaptılar. Genel-İş üyesi belediye işçileri belediyelerin taşeron şirketlerinde çalışan işçilerin kadroya alınması ve haklarının kadrolu işçilerle aynı seviyeye çekilmesi için eylemler gerçekleştirdiler.

İstanbul Esenyurt'ta bulunan **Mercedes** fabrikasında çalışan binlerce işçi yemekhanede yaptıkları eylemlerle ek zam talep ediyor. Tüm vardiyalarda çatal bıçakları masalara vurarak ses çıkaran işçiler, bir taraftan hayat pahalılığı bir taraftan da vergi kesintileri nedeniyle ücretlerinin iyice eridiğini dile getiriyor.

Manisa'da DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikasının örgütlü olduğu **Telateks** fabrikası işçileri ise ek zam taleplerini patrona kabul ettirmeyi başardı. "Beyaz yakalı" işçilere verilen ara zammın sendikalı işçilere de verilmesini isteyen tekstil işçileri, yaptıkları eylemler sonucu kazanım elde ettiler.

İşçilerin banka promosyonu talebi de gündemde. Banka promosyonlarının kendilerine ödenmesini isteyen **Şişecam** işçileri, geçtiğimiz ay Bursa'da eylem yapmıştı. **Şişecam** işçileri promosyon hakları için fabrikalarda imza kampanyası başlattı. Adana'da bulunan **TEMSA** işçileri de promosyon hakları için eylem yaptı. Otobüs, midibüs ve kamyonet üretimi yapan fabrikada yüzlerce işçi, 2003-2008 arasında işe girenlerin yaşadığı ücret mağduriyetinin de giderilmesini istedi.

Öte yandan Kristal-İş üyesi **Atışkan Alçı** işçileri Eskişehir'de, Petrol-İş üyesi **Ece Seramik** işçileri Zonguldak'ta, çoğunluğunu kadınların oluşturduğu Türk Metal üyesi **Technomix** işçileri ise Bursa'da grevdeler. Sendikal haklarına sahip çıkan Birleşik Metal-İş üyesi **Asen Metal** işçileri Kocaeli/Dilovası'nda, Petrol-İş üyesi **Pulver Kimya** işçileri Kocaeli/Gebze'de, DİSK Tekstil üyesi **Baggi** işçileri Manisa'da, Selüloz-İş üyesi **Lila Kâğıt** işçileri ise Tekirdağ/Ergene'de direnişte!

Tazminatları gasp edilen **ETF Tekstil** işçileri, polis saldırılarına rağmen İstanbul/Tuzla'da direnişlerini sürdürürken, **Konya Biyogaz**'da Enerji-Sen üyesi işçilerin işten atılması protesto ediliyor. İzmir Kemalpaşa'da bulunan **Özsüt** fabrikasında 16 işçi, sendikalaştıkları için işten atıldı. İşçiler sendikaları Tekgıda-İş'le birlikte eylemlere başladılar. DİSK Gıda-İş Sendikasında örgütlenen **Philip Morris (Euroserve)** fabrikası işçileri ise İzmir Torbalı'da mücadelelerini sürdürüyorlar. Sendikanın çoğunluğu sağlamlasının ardından patron işten atma saldırısı gerçekleştiren, işçiler de bu saldırıya tüm vardiyalarda üretimi durdurarak cevap verdi. ■

İngiltere

İrlanda

Sessizlik Değil, Mücadele Zamanı!

Dünyanın dört bir yanında kitlesel eylemler, grevler, emekçi isyanları yaşanmaya devam ediyor. Farklı ülkelerde yaşayan, farklı kültürlerden işçi ve emekçiler kapitalist düzenin neden olduğu sorunlarla boğuşuyor, benzer talepleri yükseltiyorlar. Kapitalist sömürü düzeni çürüdükçe, işçi ve emekçilerin eşitlik, adalet ve özgürlük mücadelesi de büyüyor.

İngiltere’de grevler kaldığı yerden devam ediyor

İngiltere’de Kraliçe II. Elizabeth’in ölümünün ardından ulusal yas ilan edildi. Futbol maçlarının ertelenmesinden komedi programlarının yasaklanmasına kadar bir dizi prosedür izlenirken, işçi sınıfının yükselen mücadelesi de engellenmeye çalışıldı. Kraliçenin ölümü burjuva medyanın tek konusu olurken, propaganda bombardımanına tutulan emekçiler yalan ve menkibelerle uyutulmak, gerçek gündemlerinden uzak tutulmak isteniyor. İşçi sınıfı, çığ gibi büyüyen hayat pahalılığına karşı yaz ayları boyunca güçlü grevler gerçekleştirmişti. Ancak sendikalar, kraliçenin ölümü üzerine grevleri Eylül ayı boyunca askıya aldıklarını duyurdular. Ne var ki yalnızca kraliçenin şatafatlı cenaze töreni için 9 milyon sterlin harcayan egemenler, hayat pahalılığı krizi yaşayan işçi sınıfına yönelik saldırılarını askıya almadı. Öfkesi büyüyen işçiler, yaşam koşulları kötüleşen milyonlar mücadeleye devam ediyor.

Grev oylamasında yüzde 99’dan yüksek oranda “evet” diyen Liverpool liman işçileri, iki haftalık grevlerine başladı. Kraliçenin cenazesinin düzenlendiği gün olan 19 Eylülde grevlerini başlatan UNITE sendikasına üye yüzlerce liman işçisi, enflasyonun üzerinde ücret zammı talep ediyorlar. Demiryolu şirketleriyle anlaşmazlıkları süren demiryolu sektöründe örgütlü RMT, ASLEF ve TSSA sendikaları da 1 Ekimde tüm ülkede aynı anda greve çıkacaklar. CWU sendikasına üye 115 bin posta işçisi de

aynı gün iş durdurarak on binlerce demiryolu işçisine katılacak. **1 Ekimde İngiltere genelinde 200 binden fazla işçi grevde olacak.**

Kuzey Londra’da UNITE sendikasına üye yaklaşık 2 bin otobüs şoförü 4 Ekimde greve çıkıyor. Ekim ayı boyunca iş durduracaklarını söyleyen ulaşım işçilerinin talebi de enflasyon oranının üzerinde bir ücret zammı. Otobüs şoförleri talepleri kabul edilene kadar iş durdurmaya devam edecekler.

UNISON sendikasında örgütlenen binlerce üniversite çalışanı, işverenlerin yüzde 3’lük zam teklifi karşısında grev hazırlığına girişti. Bunun üzerine 22 üniversiteden yöneticiler de dâhil olmak üzere temizlik, yemekhane, kütüphane, güvenlik işçileri grev kampanyasına başladılar. Yine eğitim sektöründe örgütlenen UCU sendikasına üye işçiler İngiltere genelinde 26 kolejde grev oylamasına gittiler. UCU üyesi işçilerin yüzde 90’ı greve evet diyerek bozuk eğitim sistemine ve hayat pahalılığına karşı mücadeleye giriştiler. Üniversitelerde de örgütlenme çalışması yürüten ve grev hazırlığında olan UCU sendikasının ve eğitim sektöründeki diğer sendikaların eylemlerini birleştirme çağrıları yaptılar.

Çeşitli kitle örgütlerinin, sendikaların başlattığı “Artık Yeter!” kampanyası, İngiltere’nin büyük şehirlerinde eylem ve gösterilerle, dayanışmayı ve mücadeleyi büyütüyor. İngiltere işçi sınıfı zorlu kış koşullarına, hayat pahalılığına karşı başlattığı mücadeleyle, sınıf dayanışmasıyla, grev dalgasıyla giriyor.

Tüm dünyada artan hayat pahalılığına karşı kitlesel eylemler devam ediyor!

İrlanda'nın başkenti Dublin'de 24 Eylülde sendikaların çağrısıyla binlerce emekçi hayat pahalılığına karşı bir araya geldi. Dünya genelinde yükselen enflasyon işçilerin yaşam koşullarını her geçen gün daha da kötüye götürüyor. Ancak bu krizi yaratanın işçi sınıfı olmadığını haykıran işçiler, sendikalar kitlesel eylemlerle mücadeleyi yükseltiyorlar.

Dublin şehir merkezindeki meydana doğru yürüyüşler düzenleyen emekçiler, "fiyatlar artıyor, öyleyse biz de çoğalıyoruz" diyerek tepkilerini dile getirdiler. Yüksek enflasyon ve artan konut fiyatlarına karşı sessiz kalmayacaklarını, elleri kolları bağılıymış gibi oturmamalarını ifade eden işçiler, hükümetin bütçe planında enerji fiyatları için tavan fiyatı uygulaması istiyorlar. Mitingde yapılan konuşmalarda "daha azına razı olmayacağız" vurgusu yapıldı. Emekçiler, taleplerinin yerine getirilmemesi durumunda hükümetin meydanlarda çok daha fazla işçinin sesini duyacağını belirttiler.

Belçika'nın en büyük işçi sendikaları FGTB, CSC ve CGSLB'nin çağrısıyla 21 Eylülde Brüksel'de elektrik, doğalgaz ve gıda fiyatlarının hızla yükselmesine karşı bir miting gerçekleştirildi. Hükümetin artan enerji fiyatları karşısında işçileri koruyacak önlemler almadığını ve hayat pahalılığının tırmandığını ifade eden emekçiler taleplerini dile getirdiler. 10 binden fazla işçinin bir araya geldiği mitingde; "Hayat çok pahalı, şimdi çözüm istiyoruz", "Ücretlerimiz dışında her şey artıyor", "Fiyatları dondur, insanları değil" yazılı pankart ve dövizler taşındı.

"Şimdi tepki gösterme ve mücadele etme zamanı" diyen sendikalar, yükselen enflasyonun ve hızla artan enerji fiyatlarının işçi sınıfını yoksulluğa ittiğini belirttiler. İşçilerin onlarca yıldır mücadele ederek kazandığı haklarının kriz bahanesiyle ellerinden alınmaya, yok edilmeye başladığını vurguladılar. Sendikalar, enerji fiyatlarında sosyal tarife uygulanmasını, fiyatlara bir üst sınır getirilmesini, KDV'nin düşürülmesini, kiralarda tavan fiyat belirlenme-

sini ve asgari ücretin yükseltilmesini talep ediyorlar. Sendikalar ayrıca toplu sözleşmelerdeki birçok uygulamanın Avrupa ülkelerinin görece refah dönemlerinde belirlendiğini hatırlatıyorlar, bugünün ihtiyaçlarını yansıtmadığını dile getiriyorlar. Yasal asgari ücret artış oranlarının yükseltilmesini, enflasyon gerçeğini dikkate alan ve yansıtan ücretler ve emeklilik payları içeren toplu sözleşmelerin yapılmasını istiyorlar.

Avusturya'da ise 17 Eylülde birçok kentte artan hayat pahalılığı ve yüksek enflasyona karşı kitlesel protestolar ve mitingler düzenlendi. Binlerce emekçinin katıldığı protestolar, Avusturya Sendikalar Birliği ÖGB'nin çağrısıyla ülkenin büyük kent meydanlarına yayıldı. İşçiler hızla artan gıda, ısınma ve enerji fiyatlarına karşı tepkilerini yükselttiler. Ücretlerinin yükseltilmesini ve fiyatların düşürülmesini talep ettiler.

Başkent Viyana'daki protestolar yaklaşık 20 bin kişilik kitlesel bir yürüyüşle başlayarak şehir merkezine kadar devam etti. Karlsplatz Meydanında sendikalar tarafından bir miting gerçekleştirildi. Mitingde sendikalar, son 50 yılın zirvesi olan yüzde 9,3 oranındaki enflasyona, enerji ve gıda fiyatlarındaki artışa, kiraların hızla yükselmesine karşı dayanışma ve mücadele çağrısında bulundular. İşçilerin ücretlerinin geçinilebilecek düzeye yükseltilmesini, emekli maaşlarının ise yüzde 10 oranında artırılmasını talep ettiler. Enerji fiyatlarının artışından dolayı emekçilerin faturalarını ödeyemediklerini, bunun yanında şirketlerin kâr rekorları kırdığını ifade ettiler. Diğer kentlerdeyse yaklaşık 10 bin emekçi meydanlarda buluştu. Artan hayat pahalılığına karşı dünya genelinde derinleşen krizi bahane gösteren hükümetlere seslenen sendikalar, işçilerin bunu sineye çekip oturmamacağını, mücadeleyle karşı koyacağını vurguladılar.

Haiti'de hükümetin Ağustosta akaryakıttaki devlet desteğini kaldırdığını ve akaryakıt fiyatlarına yüzde 100'ün üzerinde zam yapıldığını açıklaması üzerine başlayan ve tüm ülkeye yayılan eylemler devam ediyor. Hayat pahalılığına, yoksulluğa, açlığa karşı mücadele eden, "Artık yeter!" diyen Haitili emekçiler 29-30 Eylülde genel greve hazırlanıyorlar. ■

Avusturya

Haiti

Belçika

İranlı Emekçiler Zulme Karşı Ayakta!

22 yaşında, gençliğinin baharında bir emekçi kadın, **Mahsa Amini**, akrabalarını ziyaret etmek için başkent Tahran'a gidiyordu. Başörtüsünü "usule uygun" takmadığı gerekçesiyle "ahlâk polisi" tarafından gözaltına alındı, işkenceye uğradı, katledildi. Polisler, Mahsa'yı hastanelik edene kadar dövdüler. 3 gün komada yaşam mücadelesi veren **Mahsa Amini, 16 Eylülde hayatını kaybetti**. Bu cinayet İran halkı için bardağı taşıran son damla oldu. **Baskı ve zorbalıkla nefessiz bırakılan emekçi kadınlar, yoksulluktan, işsizlikten bunalan işçiler, gelecekleri karartılan gençler, öğrenciler sokaklara, meydanlara döküldüler.** "Kız kardeşimizi öldürenlerin sonunu getireceğiz, molla rejimini yıkacağız!", "Diktatöre ölüm!", "Özgürlük istiyoruz!" sloganları İran'ın tüm kentlerine yayılmış durumda.

Mahsa'yı katleden molla rejimi Mahsa'nın zaten hasta olduğu, bu nedenle öldüğü yalanıyla halkı kandırmak, teskin etmek istedi. Cinayetin münferit bir olay olduğunu iddia etti. Ama emekçi halk bu yalanlara inanmadı, zulme başkaldırdı, hesap sormak için harekete geçti. Zalim, çürümüş, kokuşmuş molla rejimi protestolara katılanlara coplarla, gaz bombalarıyla, kurşunlarla saldırdı, 50'ye yakın insanı katletti. Buna rağmen gösteriler büyüyerek devam ediyor. **Kadınlar başörtülerini yakarak, gençler "ölümü göze aldık" diyerek "özgürlük" diye haykırıyorlar. Baskı ve zorbalık, işsizlik ve yoksulluk son bulsun istiyorlar!**

İran'da 1979'da şahliğin devrilmesiyle iktidarı ele geçiren mollalar tam bir baskı ve zorbalık rejimi kurdular. O günden bugüne molla rejimi işçilerin, emekçilerin, emekçi kadınların, gençlerin yaşamını zehir eden siyasi baskılarla, şiddet ve zorbalıkla ayakta duruyor. İran'da **artan enflasyon, yoksulluk ve işsizlik nedeniyle emekçilerin yaşamı cehenneme döndü, nüfusun yarısı, yani neredeyse 45 milyonu yoksulluk sınırının altında yaşıyor.** İntiharlar rekor seviyelere ulaştı. Pek çok işyerinde işçiler aylarca ücret almadan çalıştırılıyor. **İşçi eylemleri polis şiddeti ile engelleniyor, sendika liderleri, mücadeleci işçiler, idamla, hapisle, işkenceyle cezalandırılıyor.** Yoksulluk büyüdükçe toplumun üzerindeki baskı da büyüyor. Bu koşullarda kadınlar yasaklardan, baskılardan, şiddetten nasibini fazlasıyla alıyor. Boşanma zorlaştırılı-

yor. Tecavüze, saldırıya uğrayan ve nefsi müdafaada bulunan kadınlar sorgusuz sualsiz idam ediliyor. Molla rejimi, İran işçi ve emekçilerinin göğsüne oturan bir fil gibi taşınmaz, katlanılmaz bir yük olmaya devam ediyor.

Öyle ki sıcaklıkların 50 dereceye yaklaştığı geçtiğimiz Temmuz ayında haftalar süren elektrik kesintileri yaşanmıştı. Emekçiler, ülkenin zengin kaynaklarının üzerine oturan, sefahat içinde yaşayıp halkı zerre kadar umursamayan molla rejimini, elektrik kesintilerini, mahkûm edildikleri boğucu yaşamı protesto etmek için sokaklara dökülmüşlerdi. "Mollalar Allah gibi davranıyor" diyerek, "Kahrolsun diktatörlük" diye haykırarak tepkilerini ortaya koymuşlardı. **Ama molla rejimi emekçilerin taleplerine kulak vermek yerine yine şiddetle ezmeye çalışmıştı.** Mayıs ayında Abadan kentinde inşaat halindeki bir plaza çökmüş, onlarca emekçi can vermişti. Bu olayın arkasından da kâr hırsı, denetimsizlik, rüşvet, çürüme, vurdumduymazlık çıkmıştı. Katliamı protesto etmek isteyenler yine şiddetle susturulmak istenmişti. Bu örnekler İran'daki rejimin niteliğini bir kez daha ortaya koymuştu.

İşte tam da bu yüzden **2018'den bu yana İran'da kitlesel gösterilerin, protestoların, isyanların biri bitip biri başlıyor.** Emekçi kadınlar bu isyanlarda en önde yer alıyor. Katlanılmaz hale gelen sorunları çözemeyen molla rejimi, başörtüsü konusundaki kuralları sıkılaştıran yasalar çıkararak, bu konuda baskıları arttırarak kadınları baskı altında tutmaya, emekçileri kutuplaştırarak ayakta kalmaya çalışıyor. **Bu nedenle İran'da başörtüsü dayatması, rejimin tüm baskı ve zorbalığının sembolü haline gelmiş durumda.** Başörtüsünü çıkartmak, nasıl örtüneceklerine kadınlar kendileri karar versin demek, özgürlük istemek suç! Bu yüzden İran'da başörtüsünü çıkartmak, rejimin baskı ve zorbalığına karşı isyan ateşini yakmak anlamına geliyor.

Emekçiler baskı, şiddet, gözaltı ve tutuklamalara rağmen protestolara devam ediyorlar. Protestolar 86 şehre yayılırken, işçi örgütleri ve sendikalar katliamı kınayan açıklamalar yaparak eyleme katılıyor, destek veriyorlar. **"Yolsuzluk, Yoksulluk, Adaletsizlik, Kahrolsun Diktatörlük!" diye haykıran, özgürlük isteyen İranlı işçi kardeşlerimize, yürekli emekçi kadın kardeşlerimize selam olsun! ■**

Yoksullukla Nasıl Mücadele Edilir?

Kapitalizmin yarattığı yoksullaşma ve toplumsal eşitsizlik tüm dünyada büyüyor. Bir yanda dolar milyarderlerinin sayısı artarken, diğer yanda emekçilerin yaşam standardı geriliyor ve yoksulluk çukurunun diplerine itilenlerin sayısı büyüyor. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programının raporuna göre, 2022 Mart-Haziran arasında yani sadece 3 ay içinde 71 milyon insan daha yoksulluk merdiveninin alt basamaklarına itildi. Bunların 51 milyonu günde 1,90 dolar ya da daha az gelikle, 20 milyonu ise günde 3,20 dolar gelikle yaşamaya çalışıyor. 1,90 dolar ilâ 3,20 dolar arasında gelikle açlık düzeyinde yaşayanların sayısı 2 milyarı buluyor.

Yoksulluk çukuru genişleyip derinleşirken zenginlik dağınının yükselmesi karşısında egemenler ne yapıyor peki? **Onlar toplumsal eşitsizliğin büyümesinden değil bu büyümenin doğuracağı sarsıntıdan rahatsızlık duyuyorlar.** Çünkü böylesi durumlarda emekçilerin isyan edip ayağa kalktığını ve devrimlere giriştiğini biliyorlar. Sömürücü egemen sınıf, bugün dünyanın pek çok yerinde yaşanan kitlesel protestolardan, bunların yayılıp büyümesinden de ölesiye korkuyor. Kapitalist sömürü düzenini ayakta tutmak için sürekli projeler geliştiriyor. Devletler baskı ve yasakları arttırırken, çeşitli uluslararası kurumlar da açlık ve yoksulluğun nasıl sınırlandırılacağına ve **yoksul kitlelerin nasıl kontrol altında tutulacağına dair raporlar hazırlıyorlar. Yoksulların isyan etmemesi için yardım kampanyaları düzenliyorlar.**

Türkiye’de devlet yardımı olmadan geçinemeyen milyonlarca insan var. “Ülkede yoksulluk yok” diyen iktidarın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 831 bin haneye 428 milyon liralık yardım dağıtmakla övünüyor. Dünyada yüzlerce yardım kuruluşu açlara yemek, salgın hastalıkların olduğu bölgelere doktor götürüyor. Dünyanın en zenginleri en yoksul ülkeler için servetlerinin yüzde bilmem kaçını bağışlayacağını söylüyor. Dünyaca ünlü sanatçılar yardım konserleri düzenliyor. **Peki, bütün bunların sonucunda açlık, yoksulluk bitiyor mu? Hayır, aksine sürekli artıyor. Neden? Çünkü yoksulluk bizzat kapitalist sistemin ürettiği bir sorundur. Bu nedenle egemenlerin yoksullukla mücadele adına yaptığı her şey ikiyüzlü bir propagandadan başka bir şey değildir.**

Kapitalizm öylesine akıl dışı bir sistemdir ki yoksulluk bolluğun kendisinden doğuyor. Geçmiş zamanlarda

kitlik krizleri yaşanır ve yoksullar perişan olurdu. Ancak modern dönemle yani kapitalizmle birlikte ekonomik sorunlar veya açlık krizleri kitlikten değil bolluktan doğuyor. **Bugün dünyada 10 milyar insanın karnını doyurup temel ihtiyaçlarını karşılayacak teknolojik imkân var.** Bıraktık muazzam bereketli topraklarda tüm insanlığa yetecek tahıl üretmeyi, ileri teknoloji sayesinde çölde bile tarım yapmak artık mümkün! **Öyleyse neden yapmıyoruz, engel ne?** Engel bizzat her şeyin kâr amacıyla üretildiği kapitalizm! Herkesin karnını doyuracak kadar üretim yapmak patronlar için kârlı değil. Mesela buğday fiyatları düşmesin ve tarım şirketleri pazar fiyatlarını istedikleri gibi belirlesin diye köylülere para dağıtılıp tarım yaptırılmayan bir sistemden söz ediyoruz!

Kapitalizm denen düzen, zenginliğin bir avuç insanın elinde toplanması üzerine kurulmuştur. Akıl almaz gelebilir ama sıralayacağımız kimi veriler bu sistemin neden ve nasıl yoksulluk ürettiğini gözler önüne serecektir. Oxfam adlı uluslararası kuruluşun Mayıs 2022 verilerine göre, sadece 2 bin 668 süper zengin 12,7 trilyon dolara hükmediyor. **Bu asalak süper zenginlerden sadece 10’unun serveti, 3,1 milyar insanın toplam zenginliğine eşittir.** Geri kalanı varın siz düşünün! Milyarlarca insan açlık çekerken, milyarlarcası en temel ihtiyaçlarını bile karşılayamazken bu tablonun oluşması mantıklı mı? İnsan aklına ve vicdanına sığıyor mu?

Kapitalizm insani olana, vicdana ve akla aldırıyor. Böylesi sonuçlar yaratan bir düzende yoksulluk, ikiyüzlü egemenlerin iddia ettiği gibi “sosyal yardımlarla” nasıl çözülebilir? **Yoksulluğun son bulması için zenginliğin bir avuç insanın elinde toplanmasına izin veren ve felaketler yaratan bu düzeni değiştirmek gerekir.** O zaman teknolojiyi daha da geliştirerek üretimi tüm insanlığın yararına olacak şekilde yapabiliriz. Elbette egemenler buna karşı çıkıyorlar, çıkacaklar da! **Sömürü düzenini ayakta tutmak için emekçi halk arasına fitne sokuyor, sahte ayrımlar yaratıyor, hedef şaşırtıyorlar.** Bunlar da yeterli olmayınca devlet şiddetine, baskı ve zorbalığa başvuruyorlar. Ama bir avuç asalağın zararına olan şey insanlığın yararınadır ve eninde sonunda dünya işçi sınıfı büyük felaketler yaratan bu düzeni yıkacaktır. Yoksulluğun kökünü kazıyarak zenginliği tüm nüfusa dağıtmanın ve insanlığı felaketten kurtarmanın başka yolu yoktur! ■

İnsanlığın Yeni Bir Dönüşüme İhtiyacı Var!

İşçi Dayanışması'nın 171. sayısında, tıpkı doğada olduğu gibi toplumlarda da durmaksızın bir değişim ve dönüşüm yaşandığını söylemiştik. "Avcı toplayıcı topluluklardan tarım devrimine, köleci toplumlardan günümüze insanlığın ne kadar büyük bir değişim yaşadığını görmek zor değil" demiştik. Gelin, tarihte büyük dönüşümlere yol açan önemli dönemeç noktalarını ve bu değişimin insanlığı getirdiği eşığı biraz daha irdeleyelim. Bunu yaptığımızda göreceğiz ki bugün insanlık yeni bir dönüşüme ihtiyaç duymakta, **sınıfsız ve sömürsüz toplum kendisini dayatmaktadır.**

Modern insan olarak adlandırılan atalarımız 200-300 bin yıl boyunca avcı toplayıcı topluluklar olarak yaşam sürdürdü. Yiyecek bulmalarının garantisi olmadığı gibi stoklamaları da söz konusu değildi. Bu yüzden göçebe olarak yaşadılar. **Yaklaşık 12 bin yıl önce ise insanlık geleceği şekillendirecek çok önemli bir dönemeç noktasından geçti ve tarım devrimi gerçekleşti.** Tarım devrimiyle birlikte yerleşik hayata geçildi, yabani bitkiler ve hayvanlar evcilleştirilerek günlük tüketimi aşan ürün elde etmek ve gıda stoklamak mümkün hale geldi. Zamanla bir artık ürünün ortaya çıkması köklü değişimlere kapı açtı. Yavaş da olsa zaman içinde insan ömrü uzamaya ve nüfus artmaya başladı. Kentler kuruldu, işbölümü çeşitlendi. **Çanak çömlek yapımından giysi üretilmesine ve yazının bulunmasına, sanattan bilime, mimariden kültüre insanlığı bugüne taşıyan pek çok gelişme tarım devriminden sonra mümkün olabildi.**

Tarım devrimi, 300 bin yıllı kıyaslandığında çok kısa bir süre olan 12 bin yıl içinde insanlığı bambaşka bir noktaya getirdi; zamanla bir başka önemli dönemeç noktasının temelini döşedi. **Sanayi devrimi!** Bundan **250 yıl önce gerçekleşen sanayi devrimiyle üretim sürecinde makineler devreye girdi, fabrikalar kuruldu, işçi sınıfı büyüyüp gelişti.** Avrupa'da başlayan sanayileşme hızla dünyaya yayıldı, kapitalizm denen sistem küreselleşti ve insanlığın kaderi ortaklaştı. **Bu kez sanayi devrimi, tarım devrimine kıyasla çok daha kısa sürede çok daha büyük bir değişim ve dönüşüm yarattı.** Bilim ve teknoloji alanında kaydedilen muazzam ilerleme sayesinde bolluk üretiminin temelleri atıldı. Öyle ki bugün sahip olduğumuz bilim ve teknoloji sayesinde tüm insanlığı refah içinde ya-

şatacak üretimi yapabilecek, açlığın, hastalıkların kökünü kazıyabilecek nesnel olanaklara sahibiz. Üstelik bunu doğaya zarar vermeden, kaynaklarımızı kurutmadan yapabiliriz. **Peki, o zaman bunu neden yapamıyoruz?** Neden elimizde bu kadar çok imkân varken insanlık acı çekiyor, açlıktan ve en basit hastalıklardan milyonlarca insan yaşamını yitiriyor, doğamız hızla yok oluşa doğru sürükleniyor?

Çünkü insanlık bir avuç asalağın yani kapitalistlerin elinde rehin bulunuyor! Mesela dünyayı kirleten petrol gibi fosil yakıtları tamamen bırakabilir, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanarak doğaya zarar vermeden üretim yapabiliriz. **Ama kapitalistler daha kârlı olan fosil yakıtlardan vazgeçmek istemiyor.** Tıklım tıklım beton ormanı kentlerden kurtulabilir, doğayla iç içe kentler kurabilir, barınma sorununu çözebiliriz. **Öyleyse neden yapmıyoruz?** Çünkü bu kent hapishanelerini yaratan ve milyonlarca insanı buralarda yaşamaya mahkûm eden bizzat kapitalist sistemin kendisidir. **Herkese yetecek kadar üretim yapabilir, elde ettiğimiz zenginliği tüm topluma eşit bir şekilde paylaşabilir ve savaşlara son verebiliriz.** Ama bırakalım savaşlara son vermeyi Üçüncü Dünya Savaşı giderek kızışıyor ve yayılıyor. Peki, milyonlara acı çektiren bu savaş niye var? **Hegemonya ve zenginlik için savaşan biz emekçiler miyiz yoksa kapitalistler mi?** Çölde bile tarım yapabilecek gelişkinliğe sahibiz ama insanlık büyük bir gıda kriziyle karşı karşıya! Neden? Çalışabilir durumdaki herkesin birkaç saat çalışmasıyla tüm insanlığa yetecek üretimi yapabiliriz ama bir tarafta işsizlerin sayısı artarken diğer tarafta günde 10-12 saat çalışmak zorunda kalan milyonlarca insan var. Neden?

Çok açık ki "neden" diye sorduğumuz tüm soruların cevabı kapitalist sisteme çıkıyor. **İnsanlık tıpkı geçmişte olduğu gibi büyük bir dönüşümü gerçekleştirmenin eşığında bulunuyor ama kapitalist sistem buna engel oluyor.** O halde birkaç soru daha soralım. **Bu engeli aşamaz mıyız?** İnsanlığı felakete sürükleyen kapitalist sistemi yıkamaz mıyız? Evet yapabiliriz, insanlığı kapitalizmin esaretinden kurtarabiliriz. İşçi sınıfı olarak insanlık için köklü bir dönüşümün kapılarını açabiliriz. Bilim ve teknolojinin bir avuç asalağa değil insanlığa hizmet edeceği bir dünyada yaşanacak değişim ve dönüşümün hızını ve büyüklüğünü hayal edebiliyor musunuz? ■

Üniversiteler, İşsizlik ve Geleceksizlik: **Sorun Nerede?**

“Atanamayan öğretmen çalıştığı inşaatta düşerek öldü.” “Üniversite mezunuyum, markette kasiyerlik yapıyorum.” “Mezun olunca iş bulma ümidim yok.” “Sırf bir diplomam olsun diye okuyorum!” Bu sözler, esasında **tarihsel olarak kapanan bir dönemin** umutsuzca dile getirilmesinden başka bir şey değil. Üniversite mezunu işsizlerin sayısı çığ gibi büyüyor, genç kuşaklar kendilerini atıl, geleceksiz ve umutsuz hissediyor. Elbette bu sorun yalnızca Türkiye’ye özgü değil. **Genç kuşaklar dünya genelinde işsizlik, değersizlik, depresyon sarmalına mahkûm edilmiş durumda.** Kapitalist düzenin gençlere pompaladığı sınıf atlama hayalleri yıkıldı, yıkılıyor, daha da yıkılacak! Bir dönemin neden ve nasıl kapandığını, genç kuşakların yarın daha iyi koşullara uyanmayacağını tarihsel gelişim içinde kısaca özetleyelim.

Tüm üretimin kâr amacıyla yapıldığı kapitalist düzenle birlikte nüfus kentlere akmış, kentler büyüyüp toplumsal ilişkiler farklılaşmaya başlamıştır. **Özellikle sanayi devriminin ardından teknolojinin hızla ilerlemesi, üretim sürecinde eğitilmiş ve gelişmiş emek gücüne ihtiyacı artırdı.** Modern dünyada eğitimin zorunlu hale gelmesinin temel yol açıcısı, üretim sürecinin ihtiyaçlarıdır. Üniversiteler ise mühendisinden kimyagerine, öğretmeninden doktoruna daha nitelikli işgücünün eğitimi üstlenmiştir. Özellikle İkinci Dünya Savaşından sonra üretimin çeşitlenip gelişmesi ve yeni sektörlerin ortaya çıkması üniversite öğrencilerinin de sayısını artırmıştır. **Bir zamanlar varlıklı ailelerin çocuklarının ulaşabildikleri üniversitelere, artan ölçüde emekçi ailelerin çocukları da gitmeye başlamıştır.** Elbette egemen ve varlıklı sınıfların çocuklarının gittiği üniversiteler her zaman çok daha yüksek eğitim kalitesine sahipken, emekçi çocuklarının gittiği üniversitelerin eğitim kalitesi günden güne düşmüştür. Nitekim dünyada ama özellikle **Türkiye’de tanık olduğumuz üzere diploma dağıtan ama insana gerçek bir vasıf kazandırmayan binalara dönüşmüştür üniversiteler.**

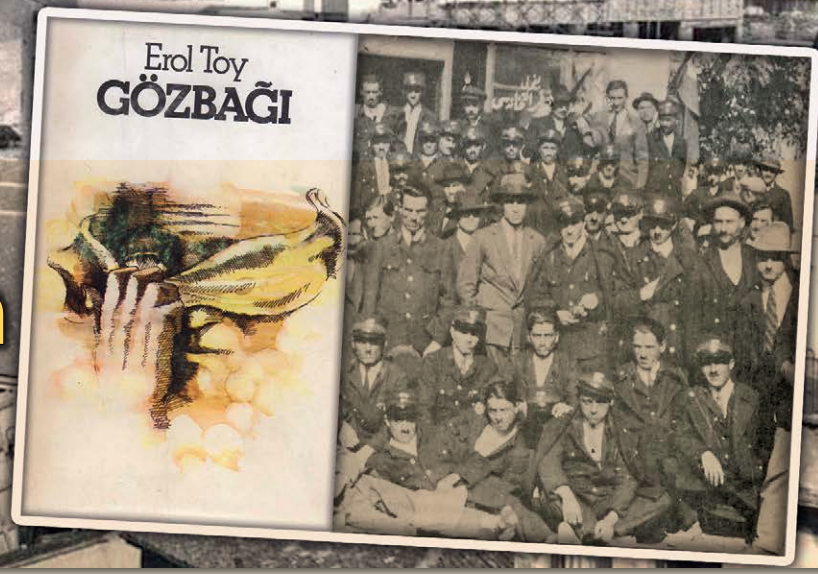
Türkiye’de siyasi iktidar her şehre üniversite kurmakla övünüyor ama o üniversitelerde kaliteli eğitim verilmiyor, gençlerin geleceğe hazırlanmaları, donanım kazanmaları hedeflenmiyor. **Üniversiteler sadece sermaye çevrelerini palazlandırmanın, ihale kapmanın, kentteki ekonomiyi canlı tutmanın araçları olarak görülüyor.** Gençler olarak eğitim masraflarımızı karşılayabilmek için hem okuyup hem çalışmak zorundayız. Üniversite döneminde

doymak, başımızın üstüne bir çatı bulmak, sosyalleşmek, her şey sorun haline geliyor, hayatı adeta askıya alıyoruz. Hele mezun olunca iş bulma kaygısı hepimizi yiyip bitiriyor. **İş bulsak bile aldığımız eğitimin hiçbir işe yaramadığı gerçeğiyle yüz yüze kalıyoruz.** Çözüm istediğimizde ise iktidarın aşağılamalarına ve şiddetine maruz kalıyoruz. Bu da büyük beklentilerle üniversite bitirmiş gençlerin onurunu kırıyor ve hayal kırıklığı yaratıyor.

Türkiye gibi ülkelerde, 1960 ve 70’li yıllarda ve hatta sonraki yıllarda bile üniversite mezunu olmak toplumda “ayrıcalık” anlamına geliyordu. **Bir doktora, mühendise veya öğretmene toplumda duyulan saygı da bu ayrıcalıktan doğuyordu.** Üniversite mezunu bir insanın iş bulamaması düşünülemezdi. Eğitimin niteliği de üniversite öğrenimi için girilen sosyal çevre de bugünkünden çok farklıydı. Gençlerin değişip dönüştükleri, kendilerini çeşitli alanlarda ilerletme şansı buldukları bir dönemdi üniversite dönemi. Fakat bahsettiğimiz gibi, aradan geçen yıllarda bu tablo çok değişti. Nüfus çoğaldı ve kentlere birikti, üniversite okuyanların sayısı giderek arttı. Her alanda mezun sayısı “ihtiyaçtan fazla” olmaya başladı. Adı sanı duyulmayan bölümlerden on binlerce öğrenci mezun olmasına rağmen, o alanların ihtiyaç duyduğu nitelikli emek gücü son derece sınırlıdır. Hem sözünü ettiğimiz dinamiklerden hem eğitime yeterince kaynak ayrılıp gerektiği ölçüde kadro açılmamasından hem de eğitimin özelleştirilmesi politikasından dolayı üniversitelerden mezun olan ama iş bulamayan öğretmen sayısı yüz binleri bulmuştur. Sözünü ettiğimiz durum kaçınılmaz olarak işsiz sayısının katlanmasına yol açmış, bir zamanların saygın meslekleri itibar kaybetmiş ve ücretler düşmüştür.

Sonuç olarak genç kuşakları oyalamak ve işsiz sayısını düşük göstermek için bu iflas etmiş sistem sürdürülüyor. Tarihsel ömrünü doldurmuş ve topluma gelecek vaadi kalmamış kapitalizm her alanda bir yıkıma yol açıyor. Niteliksizleşme, ticarileşme, kamusal harcamaların ortadan kaldırılması, tüm yükün emekçilerin üzerine yıkılması, büyüyen eşitsizlik, işsizlik, depresyon, baskı ve zorbalık... Gerçek durum budur ve yarın daha iyi olmayacak! Öyleyse geleceğimizin çalınmasına karşı sadece şikâyet etmemiz yetmez, umutsuz olmak bize yakışmaz! Gençler olarak tüm insanlığa acılar yaşatan bu sömürü düzenine karşı sosyalist dünya mücadelesinin saflarına katılmalıyız! Gidecek başka yol yok! ■

Gözbağı ve İşçi Hüseyin'in Dönüşümü

Erol Toy, Türkiye işçi sınıfı hareketinin bir kesitini anlattığı Gözbağı romanında, pek çok işçi gibi Hüseyin'in de hayatını anlatır. Gelin sizi gözbağının ne demek olduğunu çok iyi bilen işçi Hüseyin'le tanıştıralım.

Hüseyin çocuk yaşlarda savaş nedeniyle babasını, sonra da Cibali tütün fabrikasında çalışmaktan yorgun düşen annesini kaybeder. Yetim ve öksüz Hüseyin 18 yaşında İstanbul'da işçilikle tanışır. Cumhuriyetin ilk yıllarıdır. Tramvayda biletçi muavini olarak işe başlar. **1928 Tramvay grevinin** patlak vermesiyle greve katılır ve kendisini mahpusta bulur. Ne olduğuna anlam veremez. "Ücretlerimizi azaltıyorlar diye çalışmamak, çok ağır bir suçmuş. Neden?" diye düşünür. Sorduğu soruların cevabını eski kuşak işçi önderlerinden Cezmi Baba ve Halil Bey ona uzun uzun anlatırlar. Hüseyin arkadaşlarını satmayıp greve çıkarak doğru bir şey yaptığı bilinciyle çıkar mahpustan. Çıktığında işten atıldığını öğrenir.

O günden sonra İstanbul sokaklarında iş arar durur. İşsizlik, evsizlik ve açlık çekilmez bir hal almıştır. Güneşin her doğuşuyla yeniden başlayan umudu, gün bitiminde söner. Umutları tükendiği anda bir inşaatta işe başlar Hüseyin. Patronu Nevres Bey'i çok sever. Nevres Bey işleri Hüseyin ve onun gibi çalışkan işçiler sayesinde büyütür. Hüseyin'in duvarlarını ördüğü yer, zamanla 1500 kişilik tekstil fabrikasına dönüşür. Kendisiyle patronu Nevres Bey'in aynı tarafta olduğu yanılgısıyla yıllarca sorgulamadan çalışır, didinir.

İkinci Dünya Savaşı başladığında devlet emriyle çalışma saatleri günde **14 saate** çıkarılır. Mesai ücretinden bihaber olan işçiler, bu bitmez tükenmez çalışma karşılığında hiçbir ödeme almazlar. Fakat öncü işçilerin ortaya çıkıp sorunu dile getirmesiyle işler değişir. Patronlar direnişten korktukları için çok az bir miktar, lütf gibi ödeme yaparlar işçilere. Hüseyin parayı aldığı anda işten atılacağı korkusuna kapılır. Diğer fabrikalardan işçilerle konuştuklarında durumu fark ederler. Eyüp, Sütlüce ve daha pek çok yerde işçiler mesai ücretleri için harekete geçmeye başlamışlardır.

Yıllar önce işsizliğin ağırlığı altında ezilen Hüseyin, mücadeleyi silmiştir kafasından. İş arkadaşları sendikalaşmak için ısrar etseler de onu ikna edemezler. Nevres Bey iyi patrandur ona göre. Etiliye sütlüce karışmayan Hüseyin, bir taraftan da gazeteleri takip etmektan,

sorgulamaktan geri durmaz. Düşünür ve sorar: **Hangi taraf haklı?** Ve o zaman geçmişe gömdüğü Cezmi Baba gelir aklına; yıllarını işçi mücadelesine adanmış ustası pekâlâ zengin bir iş adamı olabilecek birikimine sahipti. Paris'e kadar gitmiş birisiydi ne de olsa. Peki, **neden bu yolu seçmemiş de insanlığın kurtuluşu için mücadeleyi tercih etmişti?** Sonra Nevres Bey'i düşünür. Hüseyin gibileri olmasa o inşaata yapamazdı. O zamanlar yanlarındaydı Nevres Bey. Şimdi ise hiç görmüyorlardı. Demek ki büyük patrondu artık.

Yıllar ilerlemiş ve 1963'te **Kavel grevi** patlamıştır. Yeni bir dönem açılmıştır. İşçiler uyanmaya, sendikalaşmaya ve haklarına sahip çıkmaya başlar. Hüseyin'in hafızasında anılar canlanır. Evlatları yerine koyduğu gençlerin grev örgütlemesini izlerken 30 yıldır sıkı sıkıya kapattığı gözlerindeki bağı atmak ister. Çalıştığı fabrikada 50 kuruşluk zam için başlayan mücadele devam ediyordu. Patronun grev kırıcıları içeri almaya çalışmasına karşı çıkan işçiler polis saldırısına uğrar. Başından darbe alan Hüseyin hastanede yattığı sırada epey düşünür. Cezmi Baba'nın **sınıf siyasetine** dair anlattıklarını ve bunca yıllık sessizliğini sorgular. Utanır kendinden. Kaç zamandır dönüşüm geçiren Hüseyin Usta artık bir karara varmış, tarafını seçmiştir. "Tüm Eyüp, tüm öteki fabrikalar bu greve bakıyor" diyen Hüseyin, derhal grevin başına geçer!

Hüseyin yalnızca öncü bir işçi değildir, o aynı zamanda kapitalist sömürüye karşı mücadele yürüten sosyalist bir işçi olmuştur. Cibali tütün fabrikasında çalışan bir işçinin oğludur Hüseyin, romanda söz edilmez ama önceki mücadelecisi/sosyalist işçileri tanıması muhtemeldir. Nitekim Cezmi Baba'nın anlattıklarını benimsemesi boşuna değildir. Şöyle der Hüseyin kendisine: "Sen makineye ve makinenin sahibine bağımlı değilsin bundan öte. Şalteri kaldırmadığında nasıl bekliyorsan makineler paşa gönlünü, nasıl sana bağılıysa makine, sahibi de bağımlı. Görüp yaşadığın bu. Ve görüp yaşadığını hayatının doğrusu üstüne çakıştırmak sana kalıyor. Uzun mu yol, kısa mı düşünmeden. Yürümeye başlamalısın." Cezmi Baba bunu anlatmak istemişti işte. Herkesin saygı duyduğu fakat hak mücadelesine ikna edemediği işçi Hüseyin Usta, kabuğundan sıyrılıp çıkmış, dönüşmüş, işçi sınıfı siyasetinin öncüsü olmuştur. **Hüseyin'in hikâyesi gözbağının açan işçilerin hikâyesidir!** ■

İthaf

Biz insanlar
Bir avucun
Beş parmağı kadar kardeş
Boyun eğmiş, razı olmuş
Gömülmüşüz çamuruna alın terinin
Mayasına hamuruna kara ekmeğın.

Fabrika bacaları çatlayacak hırsından
Sefaletler, felaketler ve kötü niyet
Her gün götürüyor içimizden birini
Şu fabrika, şu vapur, lokomotif düdüğü
Şarkısını tekrarlıyor ezilmişler şehrinin.

Şehrin havasında bir homurdanma var,
Duy ve katil şarkısına bu şehrin
Sen dünyayı omzunda taşıyan
Sen yer altı
Sen yeryüzü insanı,

Bir lokmaya bütün sabır
Bir lokmaya bütün kahr
Canlarını dişlerine takmış insanlar
Bir lokmaya.

İşsiz güçsüz
Evsiz barksız
Dili yok kalabalık
Sokaklar, caddeler, meydanlar dolusu
Biz şehirde, biz denizde
Biz tarlada, fabrikada
Satıyoruz,
Haraç mezat
Bir lokmaya.

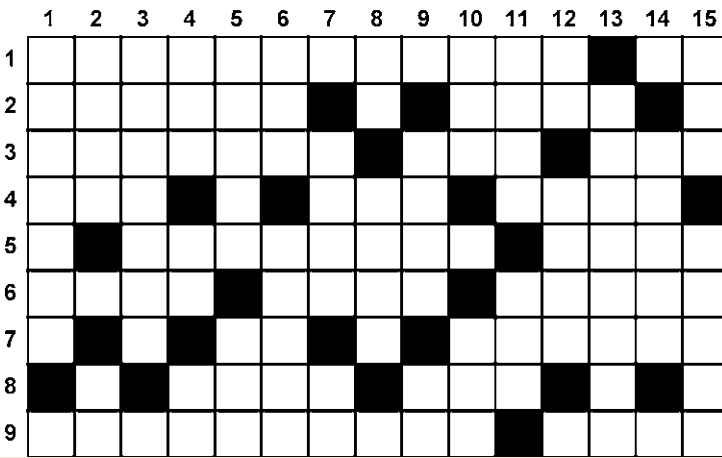
Çıldırılmak işten değil
Ağzımızdan dilimizi çaldılar
Cebimizden paramızı

Alnımızdan terimizi
Ve renk renk ayırmadan
Gözlerimizi.

Sonu gelsin bu sabrın
Sabır dedik, kalbimize taş bastık
Kaldırımlar döşedik
Kalbimizin üstünden geçtiler
Ağalar, efendiler
Kul etti
Köle etti
Bir hırkaya
Bir lokmaya
Anamızı
Babamızı
Ecdadımızı.

Cahit Irgat (Kısaltılmıştır)

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

- Sendikada örgütlenme. İlave.
- İki şey arasında ilgi, ilişki. Geri verme.
- Yerin yüzeyinin altındaki bölüm. Ün. Yumuşak ve ağır bir şey düştüğünde çıkan ses.
- Hala, teyze. Çoban. Gebze'de sendikalaşma nedeniyle işten çıkarılan işçilerin direnişinin sürdüğü metal işkolundaki fabrika.
- Güvelerden korunmakta ve tıpta kullanılan antiseptik bir madde. Akılla ilgili.
- İyi bir şeye erişme durumu. Kiraya verilerek gelir getiren mülk. Baharat veya güzel kokular satan kimse veya dükkân.

- Utanma, utanç duyma. İkaz.
- Asıl olan. Kaz Dağı'nın diğer adı.
- İran'da başörtüsünü düzgün takmadığı gerekçesiyle işkenceyle katledilen genç kadın. Ekim.

Yukardan Aşağıya

- Politika.
- Acı, üzüntü, dert, keder. Kürtçede hayır.
- Belli sayıda noktanın konumunu kesinlikle tespit edebilmek için, bir alanı üçgenlere bölme işi.
- Kalıtımın maddi temeli olan ve kromozomları oluşturan madde. Eşek sesi. Temel.
- Telef etme. Baston.
- Takım taklavat. Tarıma elverişli toprak parçası.
- Ortadoğu'da bir ülke. İşaret, alamet.
- Müzikte altıncı nota. Yüz ölçümü.
- Şairin zengin semboller ve ritimli sözlerle yazdığı. Mağara.
- Şiilik. Ud çalan.
- Anlam. Avuç içi.
- İsim. Ötücü bir kuş.
- Bir enerji türü.
- Bir düşüncenin veya eserin anlatmak istediği şey.
- İçi gaz, sıvı veya katı herhangi bir maddeyi alabilen oyuk nesne. Bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü.

Geçen Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	E	M	P	E	R	Y	A	L	I	Z	M	T	A	M	
2	N	A	N	E	Y	Z	E	N	A	R	O	M	A		
3	F	L	U	M	A	H	E	N	K	M	A	R			
4	L	A	L	E	Z	A	R	B	U	R	A	N	T		
5	A	A	M	İ	R	H	O	R	H	O	R				
6	S	E	K	A	İ	Ş	I	L	D	A	K	A	D		
7	Y	L	N	İ	İ	U	A	F	A	N	İ				
8	O	B	J	E	K	T	İ	F	N	E	O	N	S		
9	N	A	T	İ	R	İ	Z	E	R	İ	S	K			

Sınıflar Nasıl Siyaset Yapar?

Gazetemizin bir önceki sayısında işçilerin neden siyaset yapması gerektiğini işleyen yazılar yer aldı. Toplumda egemen pozisyona yükselmiş sömürücü sermaye sınıfının (burjuvazi), işçi sınıfını nasıl siyasetten uzak tuttuğu anlatılıyordu. **Siyasetin profesyonel siyasetçilerin işi olmadığı, günlük hayatın her alanında siyaset olduğu ve işçi sınıfının bir sınıf olarak siyaset yapması gerektiği vurgulanıyordu.** Peki, ne demek sınıf siyaseti ya da sınıflar nasıl siyaset yapar?

Kim olursak olalım, yaşamımız ve geleceğimiz içinde bulunduğumuz toplum tarafından şekillendirilir. Bugün toplum sınıflara bölünmüştür ve insanların çoğu genel olarak bunun farkındadır. Ancak konu bu sınıfların tanımına geldiğinde kafalar karışır. Bir insan Türk ya da Kürt, Alevi veya Sünni olabilir ama bu kimlikler onun asıl toplumsal kimliğini oluşturmaz! **Bir kişinin asıl toplumsal kimliğini belirleyen şey, mensubu olduğu sınıftır. Emek gücünü satan, sömürülen ve yoksulluk altında ezilen bir işçi misiniz yoksa zengin, lüks içinde yaşayan sömürücü burjuva sınıfının bir üyesi mi?** Bu ayrımın farkında olmak bir bilinç düzeyidir. Ait olduğu sınıfın farkında olan işçi, karşısında kendisini de sömüren sermaye sınıfı olduğunu bilir.

Bu iki sınıfın toplumda durdukları yer, çalışma ve yaşam biçimleri ve dolayısıyla çıkarları taban tabana zıttır. **Öyleyse yaşam ve çıkarları farklı olan sınıfların siyaseti de farklıdır.** Özetle siyaset, sınıfsal ve toplumsal çıkarların peşinden koşmak, bu doğrultuda fikirler oluşturup hayata geçirmek üzere mücadele etmektir. Mesela burjuvazi dediğimiz egemen sınıf, sömürü düzenini ayakta tutmak, işçileri sömürmek ve zenginliğini sürdürmek için siyaset yapar. Egemen bir sınıf olduğu ve zenginliği elinde tuttuğu için siyaset dünyasını belirler ve sayısız düzen partisi ona hizmet eder!

Bir de işçi sınıfı cephesinden bakalım: İş saatlerinin düşürülmesi, herkese iş verilmesi, işçilerin gerçek ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde ücretlerin arttırılması; eğitim, sağlık ve ulaşım hizmetlerinin tamamen parasız olması, demokratik hakların genişletilmesi, yaşanabilir kentler oluşturulması, vergilerin asıl olarak zenginlerden alınması, tüm okullarda öğrencilere yemek verilmesi, mezarda emeklilik yasaının kaldırılması işçi sınıfının çıkarıdır.

Bu talepler etrafında örülen bir mücadele işçi sınıfı siyasetidir. Üstelik bunlar işçi sınıfının taleplerinin küçük ve en acil kısmını oluşturur. İşçi sınıfının gerçek çıkarı kapitalist sömürüye son vermek, bu doğrultuda siyaset yapmak yani mücadele etmektir. Düzen partilerinin seçimleri kazanmak için kimi vaatler vermesi aldatıcı olmasın, hiçbir düzen partisi saydığımız talepleri savunmaz ve bu doğrultuda siyaset yapmaz.

İşçi sınıfı ile burjuvazinin farklı çıkarlara sahip olduğunu dünyadaki birçok gelişmeye bakarak da görebiliriz. **Örneğin sermaye sahiplerinin kontrolündeki devletler, nüfuz ve pazar alanlarını paylaşmak için rekabet ederler!** Bu rekabet büyüdüğünde savaş çıkarırlar. Bugün sürüp giden savaşa bu gözle bakalım! Peki, sermaye sınıfı çıkarları için dünyayı ateşe verirken kimler ölür, kimler yerini yurdunu terk eder, kimler acı çeker? Yahut iklim krizini düşünelim. Her şeye kâr gözlükleriyle bakan sermaye sahipleri doğaya geri dönüşü olmayan zararlar veriyorlar. **Çıkarlarını doğadan, yaşamdan, insandan daha önemli görüp siyaseti buna göre şekillendiriyorlar. Yani onların çıkarına olan, dünyadaki emekçi çoğunluğun zararına oluyor!**

Bu yüzden kâr düzenini ayakta tutmak üzere yürütülen burjuva siyaset kirlidir, çirkindir. **Oysa insanın insana kul köle olmasına karşı çıkan işçi sınıfının siyaseti, insanlığın ve doğanın kurtuluşunu hedefler.** İşçi sınıfının siyaseti emekçilerin savaşlarda birbirine kırdırılmasına karşıdır. Bir insanın inancından, kültüründen, cinsiyetinden, etnik kimliğinden dolayı ayrımcılığa uğramasına karşı mücadele eder. İşçi sınıfı siyaseti savaşırsız, sınıfsız, sömürsüz bir dünyanın kapılarını açmayı, yaşamı anlamlı ve güzel kılmayı, yeryüzü cenneti kurmayı amaçlayan bir siyasettir. İnsanlığın umududur, geleceğidir.

Fakat işçi sınıfı bir sınıf olarak örgütlenip gücünü birleştiremediği için bu siyaseti hayata geçiremiyor. Bunun bedelini işsizlik, yoksulluk, güvencesizlik, savaş, göç gibi nice ağır toplumsal soruna, acı ve yıkıma maruz kalarak ödüyoruz. **Bu cendereyi kırmak için ÜİD-DER gibi sınıf örgütlerimizde birleşmeli ve işçi sınıfı siyasetinin mücadelesini vermeliyiz.** Kapitalist toplumda nasıl ki sınıfların dışında kalamıyorsak siyasetin dışında kalmak diye bir şey de yoktur! ■